

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 38

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για την Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύνταξη-Επιμέλεια:

*Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Ε. Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄*

- Νοέμβριος 2019-

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Επέκταση αιολικού πάρκου Bogdanci στη Βόρεια Μακεδονία	4
-Διασυνδεδημένος αγωγός φυσικού αερίου μεταξύ Ελλάδος - Βόρειας Μακεδονίας / Σύντομα η έναρξη των διαπραγματεύσεων.	4
-Επένδυση αμερικανικής εταιρείας "Gulf Oil" στη Βόρεια Μακεδονία	4
1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate	5
-Έκδοση οικοδομικών αδειών, Αύγουστος 2019	5
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματοπιστηριακή αγορά	5
-Ενοποίηση της Ohridska banka με την Sparkasse Bank στη Βόρεια Μακεδονία	5
-Οικονομική ενίσχυση MME Βορείου Μακεδονίας από την EBRD και την τράπεζα PROCREDIT	5
-Μείωση κερδών των εγχώριων τραπεζών, α' εξάμηνο 2019	5
-Κεντρική Τράπεζα: Προτεραιότητα η διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας	6
1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	6
-Νέα κονδύλια για την υποστήριξη της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στη Βόρεια Μακεδονία	6
-Αρνητική επιρροή στις καλλιέργειες από την ασυνήθιστη για την εποχή καλοκαιρία	6
-Πτώση στις τιμές λιανικής τον Σεπτέμβριο 2019 στη Βόρεια Μακεδονία	6
-Δείκτης τιμών καταναλωτή, Σεπτέμβριος 2019	6
-Δείκτης Τιμών Εστίασης, Σεπτέμβριος 2019	7
1.5 Βιομηχανικός Τομέας	7
-Δείκτης τιμών παραγωγού στη Βόρεια Μακεδονία, Αύγουστος 2019	7
-Οι παραγωγοί Κάνναβης θα πληρώσουν το 10% των κερδών τους στο κράτος	7
1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών	7
-Σχέδια TAV Airports Holding για ανάπτυξη αερολιμένων Βορείου Μακεδονίας	7
-Ανακοίνωση δημιουργίας εμπορευματικού τερματικού σταθμού (dry port) στα Σκόπια από τον Οργανισμό Λιμένος Θεσσαλονίκης στο συνέδριο του Economist για τα Δυτικά Βαλκάνια (Western Balkans Summit, Σκόπια, 1.10.2019)	8
-Κοινό σημείο σιδηροδρομικής διέλευσης μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας - Σερβίας μέχρι το 2021	8
-Εντατικοποίηση κατασκευής αυτοκινητόδρομου Κίστεβο-Αχρίδας	8
1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	8
- Κοινό πρόγραμμα Ελλάδας-Βόρειας Μακεδονίας προστασίας από φυσικές καταστροφές και κρίσεις	8
-ANGJUSEV: Περί σταθμού κατασκευής αποβλήτων στα Σκόπια	9
-33 οικολογικά λεωφορεία σε κυκλοφορία στα Σκόπια	9
-Προσωρινή παύση λειτουργίας της "ArcelorMittal" εξαιτίας περιβαλλοντικού συμβάντος	9
-Απαγόρευση κατασκευών σε απόσταση 50 μέτρων περιμετρικά της λίμνης Αχρίδας	9
1.8 Τομέας Τουρισμού	9
-Στοιχεία για τον τουρισμό στη Βόρεια Μακεδονία, Αύγουστος 2019	9
-Τουριστικές ροές στη Βόρεια Μακεδονία, Ιανουαρίου – Αυγούστου 2019	10
1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	10
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών	10
-Δείκτες κύκλου εργασιών στις υπηρεσίες, β' τρίμηνο 2019	10
-Κατάλογοι μεγαλύτερων και πιο κερδοφόρων επιχειρήσεων στη Βόρεια Μακεδονία: Ισχυρή ελληνική παρουσία	10
-4,1% η ετήσια αύξηση του μέσου μισθού στη Βόρεια Μακεδονία, Ιούνιος 2019	11

2. Οικονομικές ειδήσεις	11
-17 ^η θέση η Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας στο Doing Business 2020 της Παγκόσμιας Τράπεζας	11
-Αναθεώρηση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας από το ΔΝΤ στο 3,2%	11
-Εξωτερικό εμπόριο Βορείου Μακεδονίας, Ιανουάριος-Ιούλιος 2019	11
-Διμερές εμπόριο Ελλάδος- Βόρειας Μακεδονίας, Ιανουάριος-Ιούλιος 2019	12
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	12
-Δημιουργία “Mini Schengen” στα Δυτικά Βαλκάνια επιδιώκουν Σερβία, Αλβανία & Βόρεια Μακεδονία	12
-CEFTA: Περιφερειακή συνεργασία για την διευκόλυνση του εμπορίου και την απλοποίηση των τελωνειακών διαδικασιών	13
-Αναζήτηση συνεργασίας από Τούρκους παραγωγούς και εμπόρους γεωργικών μηχανημάτων στη Βόρεια Μακεδονία	13
-Επαναφορά εμπορικών εμποδίων μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Κοσόβου	13
4. Ευρωπαϊκή προοπτική	14
-Πρόσκληση υποβολής προσφορών για αξιοποίηση κεφαλαίων του IPARD για ανάπτυξη αγροτικών επιχειρήσεων στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας	14
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	14
-Λαχείο για την ευαισθητοποίηση των πολιτών στη δημοσιονομική πειθαρχία “My VAT, My Prize”	14
-Μόνο το 2,6% των γυναικών στη Βόρεια Μακεδονία καταλαμβάνουν διευθυντικές θέσεις.	14
-Ο χαμηλότερος κατώτατος μισθός στην περιοχή καταβάλλεται στη Βόρεια Μακεδονία	14
6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις	14
-Συνέδριο του Economist με τίτλο «Western Balkans Summit» Σκόπια 1.10.2019	14
-PICARD 14 ^ο Τελωνειακό Συνέδριο του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων, Σκόπια 22-24.10. 2019	15
-Διεθνής Εμπορική Έκθεση για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη διαχείριση υδάτων και στερεών αποβλήτων στη Βόρεια Μακεδονία (RENEXPO®, Σκόπια, 3-4 Δεκεμβρίου 2019)	15

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ’ όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skopje@mfa.gr).
3. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζική ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ- Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 **Ενέργεια και Ορυκτά**

-Επέκταση αιολικού πάρκου Bogdanci στη Βόρεια Μακεδονία

Η γερμανική Τράπεζα Ανασυγκρότησης (KfW) διέθεσε 10 εκατ. δηνάρια (περίπου 162.500 ευρώ) στην κρατική εταιρεία παραγωγής και παροχής ηλεκτρικής ενέργειας της Βόρειας Μακεδονίας, Elektrani na Severna Makedonija (ESM – πρώην ELEM) για την επικαιροποίηση της μελέτης εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την παροχή άλλων συμβουλευτικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων γεωλογικών και γεωτεχνικών ελέγχων, καθώς και την προετοιμασία των τευχών προκήρυξης του διαγωνισμού, αναφορικά με την επέκταση του αιολικού πάρκου Bogdanci, εγκατεστημένης ισχύος 36,8 MW. Η συμφωνία για την επιχορήγηση 10 εκατ. δηναρίων υπεγράφη από τον κ. Vasko Konačevski, ο οποίος διορίστηκε πρόσφατα Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος της ESM, και τον κ. Rainer Sunnen, Διευθυντής έργων, αρμόδιος για τη χρηματοδότηση ενεργειακών έργων στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, της KfW. Το Bogdanci είναι το πρώτο αιολικό πάρκο στη Βόρεια Μακεδονία. Την προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία των υφιστάμενων 16 ανεμογεννητριών SWT-2.3-93, εγκατεστημένης ισχύος 2,3 MW εκάστη, υλοποίησαν οι εταιρείες Siemens Ελλάδος και Siemens Wind Power Δανίας, ενώ κοινοπραξία της Siemens A.E. και της Τέρνα Ενεργειακή Α.Β.Ε.Τ.Ε. ανέλαβε το σκέλος της ανάπτυξης των αναγκαίων υποδομών. Η κατασκευή της μονάδας στοίχισε 55,5 εκατ. ευρώ. Η δεύτερη φάση του έργου προέβλεπε επένδυση ύψους 21 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων το ποσό των 18 εκατ. ευρώ παρασχέθηκε από την KfW με τη μορφή δανείου και το υπόλοιπο από την ESM. Στη φάση αυτή προβλέπεται η προσθήκη τεσσάρων ακόμη ανεμογεννητριών, συνδυασμένης εγκατεστημένης ισχύος 13,8 MW, οι οποίες θα αυξήσουν τη δυναμικότητα της μονάδας στα 50 MW. Η επέκταση του πάρκου συνεπάγεται αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος κατά περίπου 14 MW. Εν τω μεταξύ, η ESM προκήρυξε τον Απρίλιο τ.ε. διαγωνισμό για την προμήθεια και εγκατάσταση του πρώτου φωτοβολταϊκού πάρκου μεγάλης κλίμακας στη χώρα, ισχύος 10 MW, πλησίον του θερμοηλεκτρικού εργοστασίου TPP Oslomej, περίπου 110 χλμ νοτιοδυτικά των Σκοπίων. Η ηλιακή μονάδα, η οποία χαίρει μεγάλης χρηματοδοτικής στήριξης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) θα βρίσκεται παρακείμενα της δεύτερης θερμικής μονάδας της χώρας, απ' όπου παράγεται περίπου το 10% του συνόλου της ηλεκτροπαραγωγής. Σημειώνεται ότι, το μεγαλύτερο μερίδιο της παραγωγής ενέργειας της ESM προέρχεται κυρίως από μονάδες ηλεκτροπαραγωγής με καύση άνθρακα, συνδυασμένης εγκατεστημένης ισχύος στα 824 MW και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στις 5.000 GWh ετησίως. Τα υδροηλεκτρικά εργοστάσια (HPPs) με συνδυασμένη εγκατεστημένη ισχύ 554 MW παρέχουν 1.200 GWh ηλεκτρικής ενέργειας ενώ το αιολικό πάρκο Bogdanci περίπου 100 GWh. Το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι περίπου 20%.

-Διασυνδετήριος αγωγός φυσικού αερίου μεταξύ Ελλάδος - Βόρειας Μακεδονίας / Σύντομα η έναρξη των διαπραγματεύσεων.

Όπως προκύπτει από αναφορές στον εδώ Τύπο, σε πρόσφατη συνεδρίαση η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε πρόταση έναρξης διαπραγματεύσεων για σύναψη διμερούς συμφωνίας με την Ελλάδα ως προς την κατασκευή αγωγού διασύνδεσης φυσικού αερίου μεταξύ των δυο χωρών. Στο πλαίσιο αυτό, όρισε τον Υπουργό Οικονομίας κ. Kreshnik Bekteshi, ως επικεφαλής της αντιπροσωπείας της Βόρειας Μακεδονίας, προκειμένου να διαπραγματευτεί το περιεχόμενο μιας τέτοιας διακρατικής συμφωνίας. Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, ως η πλέον κατάλληλη θέση για την κατασκευή του διασυνδετήριου αγωγού φυσικού αερίου είναι η το σημείο σύνδεσης του μελλοντικού αγωγού Γευγελής - Negotino με τον σημερινό αγωγό φυσικού αερίου Negotino – Μοναστήρι (Bitola). Ο αγωγός από τη Γευγελή προς το Negotino θα έχει μήκος 80χλμ, ενώ στην ελληνική πλευρά το μήκος θα φτάνει περίπου 60χλμ. Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στον τοπικό Τύπο, η διασταύρωση του αγωγού φυσικού αερίου μεταξύ των δύο χωρών θα βρίσκεται κοντά στην περιοχή της Ειδομένης και εντός της Βόρειας Μακεδονίας προβλέπεται να περάσει από τους Δήμους Γευγελής, Bogdanci, Demir Karija, και Negotino.

-Επένδυση αμερικανικής εταιρείας “Gulf Oil” στη Βόρεια Μακεδονία

Η αμερικανική εταιρεία διανομής καυσίμων “Gulf Oil” άνοιξε τον πρώτο σταθμό ανεφοδιασμού οχημάτων στη Βόρεια Μακεδονία, στην πρωτεύουσα των Σκοπίων, σύμφωνα με τοπικά ΜΜΕ. Η εταιρεία σχεδιάζει να ανοίξει

συνολικά 25 σταθμούς ανεφοδιασμού στη χώρα, όπως ανέφερε το εδώ πρακτορείο ειδήσεων MIA, χωρίς να αναφέρει ποιο είναι το προβλεπόμενο ποσό και το χρονικό πλαίσιο της επένδυσης. Η “Gulf Oil” εισήλθε στην αγορά της Βόρεια Μακεδονίας μέσω συνεργασίας με την τοπική εταιρεία “Super Trade”. Στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, η “Gulf Oil” έχει πρατήρια καυσίμων στην Κροατία και την Αλβανία.

1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate

-Έκδοση οικοδομικών αδειών, Αύγουστος 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, εκδόθηκαν συνολικά 210 άδειες οικοδομής τον Αύγουστο του 2019, σημειώνοντας αύξηση 9,4% από τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, η αναμενόμενη συνολική αξία των κατασκευών ήταν 2.326.990 χιλ. δηνάρια, ήτοι 53,7% αύξηση από τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Από το σύνολο των εκδοθέντων οικοδομικών αδειών, 136 (64,8%) εκδόθηκαν για νέα κτίρια, 18 (8,6%) για έργα πολιτικού μηχανικού και 56 (26,6%) για ανακατασκευές. Από το σύνολο των 210 αδειών, 145 (69,1%) εκδόθηκαν σε ιδιώτες και 65 (30,9%) σε επιχειρήσεις. Κατά την περίοδο αναφοράς, σχεδιάζονται 278 κατοικίες για κατασκευή, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 24.728 τ.μ. (1 ευρώ = 61,3 δηνάρια περίπου).

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματοπιστηριακή αγορά

-Ενοποίηση της Ohridska banka με την Sparkasse Bank στη Βόρεια Μακεδονία

Σε αποκλειστική συνέντευξη στο ιδιωτικό τηλεοπτικό κανάλι TV24, η Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας κα Anita Angelovska Bezoska επιβεβαίωσε τη συγχώνευση των δυο τραπεζών στη Βόρεια Μακεδονία. Συγκεκριμένα, δήλωσε ότι ενέκρινε την εξαγορά του 75% της “Ohridska Banka”, η οποία σήμερα ανήκει στην γαλλική Societe General, από την αυστριακή “Sparkasse Bank”. Σύμφωνα με την κα Angelovska, η ενοποίηση αυτών των δύο ισχυρών σημάτων είναι σημαντική για ολόκληρο τον τραπεζικό τομέα, ειδικότερα για τον ανταγωνισμό.

-Οικονομική ενίσχυση ΜΜΕ Βορείου Μακεδονίας από την EBRD και την τράπεζα PROCREDIT

Σύμφωνα με ανακοίνωση της τράπεζας ProCredit στη Βόρεια Μακεδονία (PCBM), οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις της χώρας θα επωφεληθούν οικονομικά από την τράπεζα, η οποία θα γίνει η τέταρτη τράπεζα που θα ενταχθεί στην πρωτοβουλία δανεισμού των ιδιωτικών ΜΜΕ επιχειρήσεων της EBRD. Η EBRD παρέχει δάνειο 5 εκατ. ευρώ στην PCBM στο πλαίσιο του προγράμματος στήριξης της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ επιχειρήσεων των Δυτικών Βαλκανίων, το οποίο, με τη στήριξη της ΕΕ, παρέχει μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση στις ΜΜΕ επιχειρήσεις και τις βοηθά να ευθυγραμμιστούν με τα πρότυπα και τις απαιτήσεις της ΕΕ. Το δάνειο της EBRD υποστηρίζεται από επιχορηγήσεις της ΕΕ ύψους 750.000 ευρώ, που παρέχονται στο πλαίσιο του Μέσου Προενταξιακής Βοήθειας (IPA). Τουλάχιστον το 60% των κονδυλίων της EBRD για την τράπεζα PCBM θα διατεθεί για τη μείωση του κόστους χρήσης ενέργειας και ενεργειακών πόρων. Συνολικά, το πρόγραμμα υποστήριξης για την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ επιχειρήσεων των Δυτικών Βαλκανίων στοχεύει στην παροχή δανείων στις εμπορικές τράπεζες της Βορείου Μακεδονίας ύψους τουλάχιστον 30 εκατ. ευρώ κατά το επόμενο έτος, με την ΕΕ να συνεισφέρει περαιτέρω 6 εκατ. ευρώ τα επόμενα έτη. Τα πακέτα χρηματοδότησης στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος παρατάθηκαν το 2018 για τις τράπεζες Sparkasse Bank Makedonija, Ohridska Banka και Komercijalna Banka AD Skorje της Βορείου Μακεδονίας. Το τρέχον πρόγραμμα βασίζεται σε προγενέστερο μηχανισμό στήριξης της ανταγωνιστικότητας, ύψους 20 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2010-2015. Υποστηρίχθηκε επίσης από την ΕΕ με 4 εκατ. ευρώ. Η EBRD επενδύει στην οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας από το 1993. Μέχρι σήμερα, η EBRD έχει υπογράψει 120 έργα στη χώρα, με καθαρό αθροιστικό όγκο επιχειρήσεων πάνω από 1.9 δισ. ευρώ.

-Μείωση κερδών των εγχώριων τραπεζών, α' εξάμηνο 2019

Οι εγχώριες τράπεζες σημείωσαν κέρδη 3,6 δισ. δηναρίων κατά τους πρώτους έξι μήνες του 2019, σημειώνοντας πτώση σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2018. Η πτώση οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην σημαντική αύξηση του συνόλου των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs) το 2018.

-Κεντρική Τράπεζα: Προτεραιότητα η διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας

Στην τελευταία συνεδρίαση των οικονομικών ρυθμιστικών αρχών (30.9.2019), η διοικήτης της Κεντρικής Τράπεζας, κα Anita Angelovska Bezhoska, η Υπουργός Οικονομικών κα Νίνα Αγγελόβσκα, η Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κα Νόρα Αλίτη, ο Πρόεδρος του συμβουλίου εμπειρογνομόνων του Οργανισμού Εποπτείας Ασφαλίσεων, κ. Klime Poroski, ο Πρόεδρος του Οργανισμού Ασφαλίσεων Συντάξεων με πλήρη χρηματοδότηση, κ. Maksud Ali, ανέφεραν ότι οι βέλτιστες πρακτικές στον τομέα αυτό εφαρμόζονται σύμφωνα με τις συστάσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) και της Παγκόσμιας Τράπεζας, αλλά και τις σχετικές οδηγίες της ΕΕ. Μάλιστα, η Κεντρική Τράπεζα υπέβαλε σχέδιο κειμένου Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών, το οποίο αναμένεται να υπογραφεί σύντομα. Αυτό επιβεβαιώνει τη δέσμευση των ρυθμιστικών ιδρυμάτων για συνεργασία με σκοπό τη βελτίωση και σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Νέα κονδύλια για την υποστήριξη της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στη Βόρεια Μακεδονία

Όπως ανακοινώθηκε στις 8.10.2019 από τον Διευθυντή του Οργανισμού Οικονομικής Υποστήριξης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Nikolce Babovski, όσοι έχουν ιχθυοτροφικές εκμεταλλεύσεις και έχουν καλλιεργήσει γόνους από την 1^η Ιουλίου έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2019, δηλαδή αλιευτικό υλικό από δικά τους ή αγορασμένα προϊόντα, θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση επιστροφής του 40% της αξίας των αγορασθέντων ή των ίδιων γόνων. Τα κεφάλαια για το μέτρο αυτό παρέχονται μέσω του προγράμματος Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας.

-Αρνητική επιρροή στις καλλιέργειες από την ασυνήθιστη για την εποχή καλοκαιρία

Όπως σχολιάζουν τα εδώ μέσα μαζικής ενημέρωσης, η ασυνήθιστη καλοκαιρία κατά τον μήνα Οκτώβριο τ.ε. έχει προκαλέσει προβλήματα στις τοπικές καλλιέργειες. Στα τέλη Οκτωβρίου 2019 η φθινοπωρινή σπορά δεν έχει αρχίσει ακόμα, παρόλο που υπό κανονικές συνθήκες θα είχε ήδη ολοκληρωθεί. Ο καιρός δεν είναι χαρακτηριστικός για τη συγκεκριμένη εποχή του χρόνου και οι θερμοκρασίες αυτές δεν είναι επωφελείς για κανένα φυτό. Όπως σχολιάζουν οι αγρότες ακόμη και τα βαθιά στρώματα του εδάφους έχουν χάσει την υγρασία τους και η ξηρασία έχει οδηγήσει σε παραμελημένες συγκομιδές σε όλους τους τομείς.

-Πτώση στις τιμές λιανικής τον Σεπτέμβριο 2019 στη Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Σεπτέμβριο τ.ε. οι τιμές λιανικής πώλησης στη Βόρεια Μακεδονία μειώθηκαν σε ετήσιους όρους κατά 0,7% τον Σεπτέμβριο τ.ε. Σε μηνιαία βάση σύγκρισης, οι τιμές λιανικής της Βόρειας Μακεδονίας μειώθηκαν 1,4% τον Σεπτέμβριο σε σχέση με τον Αύγουστο 2019.

-Δείκτης τιμών καταναλωτή, Σεπτέμβριος 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών καταναλωτή τον Σεπτέμβριο του 2019, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ήταν 99,4, ενώ ο δείκτης τιμών λιανικής ήταν 98,6. Η μείωση αυτή καταγράφηκε σε νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη λαχανικά, εκτός από τις πατάτες και άλλους κονδύλους κατά 3,9%, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη φρούτα κατά 2,8%, ξηρά φρούτα και ξηρούς καρπούς κατά 1,9%, άλλα προϊόντα τροφίμων κατά 1,7%, ρύζι κατά 0,8%, αλεύρα και άλλα προϊόντα κατά 0,5%, γάλα, έλαια και λίπη κατά 0,3% και αυγά κατά 0,2%.

Τον Σεπτέμβριο 2019, σημειώθηκε επίσης μείωση των δεικτών αεροπορικών μεταφορών επιβατών κατά 20,2%, πακέτων διακοπών κατά 10,5%, υπηρεσιών στέγασης κατά 6,5%, φυσικού αερίου για οικιακή χρήση κατά 2,3%, κατοικίδιων ζώων και συναφών προϊόντων κατά 1,2%, υγρών καυσίμων και λιπαντικών για εξοπλισμό μεταφοράς προσωπικής χρήσης, παιχνιδιών και hobbies κατά 1,1%, στερεών καυσίμων για οικιακή χρήση, εξοπλισμού για αθλητικές κατασκηνώσεις και εγκαταστάσεις αναψυχής ανοικτού χώρου κατά 0,9%, ενδυμάτων κατά 0,7%, μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας κατά 0,6%, καθαρισμού και συντήρησης κατοικιών, διαφόρων εντύπων κατά 0,5%, βιβλίων κατά 0,4%, μικρών ηλεκτρικών συσκευών οικιακής χρήσης, άλλων προσωπικών αντικειμένων κατά 0,3%, οικιακών υφασμάτων, μηχανοκίνητων οχημάτων και άλλων υπηρεσιών κατά 0,2%.

Από την άλλη, αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή τον Σεπτέμβριο του 2019, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, καταχωρήθηκε σε τυρί και τυρόπηγμα κατά 1,3%, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη ψάρια κατά 0,6%, άλλα προϊόντα αρτοποιίας κατά 0,5%, κρέας κατά 0,4% και γιαούρτι κατά 0,3%. Τον Σεπτέμβριο του 2019, σημειώθηκε επίσης αύξηση των δεικτών του φωτογραφικού και κινηματογραφικού

εξοπλισμού και των οπτικών οργάνων κατά 6,2%, εξοπλισμού επεξεργασίας πληροφοριών κατά 1,7%, εκπαίδευσης μη προσδιορίσιμης ανά επίπεδο κατά 1,4%, γυάλινων, επιτραπέζιων και οικιακών σκευών, τηλεφώνων και εξοπλισμού φαξ κατά 1,2%, υγρών καυσίμων για οικιακή χρήση, ποδηλάτων κατά 1,1%, επιστολόχαρτων και υλικών ζωγραφικής, κοσμημάτων και ρολογιών κατά 1,0%, υπηρεσιών εστίασης κατά 0,5% και εξοπλισμού για τη λήψη, καταγραφή και αναπαραγωγή ήχου και εικόνας κατά 0,3%. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή τον Σεπτέμβριο του 2019 σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2018 αυξήθηκε κατά 0,3%, ενώ ο δείκτης τιμών λιανικής πώλησης μειώθηκε κατά 0,7%.

-Δείκτης Τιμών Εστίασης, Σεπτέμβριος 2019

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών εστίασης τον Σεπτέμβριο 2019, σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2019, μειώθηκε κατά 0,1%. Σε σύγκριση με τις ομάδες υπηρεσιών, παρατηρήθηκε μείωση του δείκτη “τροφίμων” κατά 0,1% και των “αλκοολούχων ποτών” κατά 0,7%, ενώ στην ομάδα “μη αλκοολούχα ποτά” σημειώθηκε αύξηση κατά 0,4%. Ο δείκτης τιμών εστίασης τον Σεπτέμβριο 2019, σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους, παρέμεινε στο ίδιο επίπεδο. Ο αθροιστικός δείκτης τιμών εστίασης για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2019, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, αυξήθηκε κατά 1,3%, ενώ σε σύγκριση με το Δεκέμβριο του 2018 παρέμεινε στο ίδιο επίπεδο.

1.5 Βιομηχανικός Τομέας

-Δείκτης τιμών παραγωγού στη Βόρεια Μακεδονία, Αύγουστος 2019

Οι τιμές παραγωγού της Βόρειας Μακεδονίας αυξήθηκαν κατά 4,0% σε σχέση με ένα χρόνο πριν τον Αύγουστο του 2019, μετά από αύξηση 2,3% τον προηγούμενο μήνα. Αυτός είναι ο υψηλότερος ρυθμός πληθωρισμού από τον Φεβρουάριο του περασμένου έτους, καθώς οι τιμές αυξήθηκαν με ταχύτερο ρυθμό για τα ενδιάμεσα προϊόντα (4,8% έναντι 1,4% τον Ιούλιο), τα κεφαλαιουχικά αγαθά (7,9% έναντι 6,1%) και τα καταναλωτικά αγαθά (2,3% έναντι 1,9%). Από την άλλη πλευρά, το κόστος επιβραδύνθηκε για την ενέργεια (1,2% έναντι 1,8%). Σε μηνιαία βάση, οι τιμές παραγωγού αυξήθηκαν 1,1%, αφού αυξήθηκαν κατά 0,4% τον προηγούμενο μήνα. Οι μεταβολές στις τιμές παραγωγού στη Βόρεια Μακεδονία ήταν κατά μέσο όρο 1,12% από το 2011 έως το 2019, φθάνοντας σε υψηλά επίπεδα 20,57% το Φεβρουάριο του 2011 και σε χαμηλά επίπεδα -5,50% τον Οκτώβριο του 2015.

-Οι παραγωγοί Κάνναβης θα πληρώσουν το 10% των κερδών τους στο κράτος

Κατά την 156^η σύνοδό της, η Κυβέρνηση ενέκρινε το νέο σχέδιο νόμου για τον έλεγχο των ναρκωτικών και των ψυχοτρόπων ουσιών, το οποίο προβλέπει ότι η κάνναβη μπορεί να καλλιεργηθεί μόνο από νομικά πρόσωπα που θα πληρώσουν το 10% των κερδών τους στο κράτος. Σύμφωνα με διευκρινήσεις της Κυβέρνησης, πρωταρχικός σκοπός του νέου νόμου είναι η πρόληψη και καταπολέμηση της κατάχρησης ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, η πρόληψη της παράνομης παραγωγής και διανομής τους, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας της ζωής και της υγείας των ανθρώπων και του ελέγχου αυτών των ουσιών. Το περιεχόμενο του σχεδίου νόμου προβλέπει την ανάπτυξη κάνναβης για ιατρικούς σκοπούς μόνο για νομικά πρόσωπα που θα έχουν την έγκριση του Υπουργείου Υγείας, μετά την έγκρισή τους από την Κυβέρνηση και οποιεσδήποτε αλλαγές στις δομές ιδιοκτησίας θα πρέπει να εγκρίνονται από την Κυβέρνηση.

1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών

-Σχέδια TAV Airports Holding για ανάπτυξη αερολιμένων Βορείου Μακεδονίας

Η εταιρεία τουρκικών συμφερόντων TAV Airports Holding, διαχειριστής των δύο διεθνών αερολιμένων της Βόρειας Μακεδονίας, σχεδιάζει την ανάπτυξη των αεροδρομίων στα Σκόπια και την Αχρίδα στο πλαίσιο εορτασμού των 20 ετών διαχείρισής τους. Από το 2010 η εταιρεία έχει επενδύσει 120 εκατ. ευρώ σε αερολιμενικές υποδομές και την ανάπτυξη των αεροδρομίων, ενώ έχει καταβάλει συνολικά 47,4 εκατ. ευρώ σε τέλη παραχώρησης και φόρους. Σύμφωνα με δηλώσεις του προέδρου και CEO της εταιρείας, κ. Sani Sener, στόχος της εταιρείας είναι να καταστούν οι αερολιμένες της Βόρειας Μακεδονίας κοινός περιφερειακός κόμβος αλλά και να συμβάλει στην ενίσχυση της οικονομίας της χώρας και την ανάπτυξη των επιχειρηματικών σχέσεων μεταξύ Βορείου Μακεδονίας και Τουρκίας. Επιπλέον, ο κ. Sener δήλωσε την προθυμία της εταιρείας να παρατείνει τη σύμβαση παραχώρησης μετά το 2029.

-Ανακοίνωση δημιουργίας εμπορευματικού τερματικού σταθμού (dry port) στα Σκόπια από τον Οργανισμό Λιμένος Θεσσαλονίκης στο συνέδριο του Economist για τα Δυτικά Βαλκάνια (Western Balkans Summit, Σκόπια, 1.10.2019)

Στη διάσκεψη για τα Δυτικά Βαλκάνια (Western Balkans Summit), η οποία διοργανώθηκε από τον το περιοδικό "The Economist" στα Σκόπια, την 1η Οκτωβρίου τ.ε., ανακοινώθηκε από τον κ. Σωτήριο Θεοφάνη, Πρόεδρο Δ.Σ. & Διευθύνοντα Σύμβουλο, του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης (ΟΛΘ Α.Ε.) η δημιουργία ενός εμπορευματικού τερματικού σταθμού του ΟΛΘ στα Σκόπια, που θα εξυπηρετεί και άλλες περιοχές στα Δυτικά Βαλκάνια. Η Διοίκηση του Λιμένος έχει αποφασίσει να εγκαταστήσει "dry port" στα Σκόπια, εντός του επόμενου ενάμιση έτους. Η δημιουργία τέτοιων εγκαταστάσεων στα Σκόπια, σύμφωνα με τον κ. Θεοφάνη, θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση προβλημάτων αποθήκευσης στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης και θα διευκολύνει τη ροή φορτίων μεταξύ πλοίων και μεγάλων δικτύων χερσαίων μεταφορών, δημιουργώντας ένα πιο κεντρικό σημείο διανομής. Επιπρόσθετα, θα βελτιώσει την κυκλοφορία των εισαγωγών και των εξαγωγών και την χρονοβόρα διαλογή και επεξεργασία εμπορευματοκιβωτίων, μειώνοντας την συμφόρηση του λιμένα στη Θεσσαλονίκη. Σκοπός της δημιουργίας του "dry port" στα Σκόπια είναι να εξυπηρετήσει τόσο την τοπική αγορά, όσο και τη γειτονική αγορά του Κοσόβου.

-Κοινό σημείο σιδηροδρομικής διέλευσης μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας - Σερβίας μέχρι το 2021

Το Σερβικό Υπουργείο Κατασκευών, Κυκλοφορίας και Υποδομών εκτιμά ότι το νέο κοινό σημείο σιδηροδρομικής διέλευσης των συνόρων μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Σερβίας θα μπορούσε να ολοκληρωθεί μέχρι τα τέλη του 2021. Σύμφωνα με ανακοινώσεις του αρμόδιου Σερβικού Υπουργείου στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, το Διοικητικό Συμβούλιο του επενδυτικού πλαισίου για τα Δυτικά Βαλκάνια θα λάβει την τελική απόφαση για τη χρηματοδότηση αυτού του έργου τον Δεκέμβριο τ.ε. και στη συνέχεια θα προκηρυχθεί διαγωνισμός για την κατασκευή του. Όπως ανακοίνωσε το σερβικό Υπουργείο, όλες οι δραστηριότητες θα πραγματοποιηθούν χωρίς να διαταραχθεί η κυκλοφορία μεταξύ των δυο χωρών. Το συνοριακό σιδηροδρομικό σημείο διέλευσης στο Tabanovce σχεδιάζεται να κατασκευαστεί σε έναν χώρο 2.500 τετραγωνικών μέτρων. Το κτίριο που θα προκύψει θα είναι το πρώτο που θα κατασκευαστεί σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα με σύγχρονους εξοπλισμένους χώρους για τη στέγαση συνοριακών υπηρεσιών και από τις δύο χώρες. Εντός αυτών των υποδομών σχεδιάζεται εργαστήριο κτηνιατρικών και φυτο-υγειονομικών αναλύσεων. Η μελλοντική κοινή σιδηροδρομική διέλευση των συνόρων Βόρειας Μακεδονίας και Σερβίας εκτιμάται ότι θα συντομεύσει τον έλεγχο των επιβατών των τρένων κατά 30 λεπτά και θα επιταχύνει τη διέλευση εμπορευματικών αμαξοστοιχιών κατά 90 λεπτά. Επί του παρόντος, η διαδρομή μέσω υφιστάμενης σιδηροδρομικής γραμμής μεταξύ Σκοπίων και Βελιγραδίου καλύπτεται σε περίπου 10 ώρες.

-Εντατικοποίηση κατασκευής αυτοκινητόδρομου Κίστεβο-Αχρίδας

Ο Υπουργός μεταφορών κ. Goran Sugareski ανέφερε ότι θα ενταθεί η κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Κίστεβο-Αχρίδας και το τμήμα από την Αχρίδα προς το Vrbjani θα ανοίξει το επόμενο έτος. Τον Ιούνιο του 2021 είναι η προθεσμία για την ολοκλήρωση της κατασκευής αυτής της εθνικής οδού.

1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

- Κοινό πρόγραμμα Ελλάδας-Βόρειας Μακεδονίας προστασίας από φυσικές καταστροφές και κρίσεις

Σύμφωνα με εδώ μέσα μαζικής ενημέρωσης, Ελλάδα και Βόρεια Μακεδονία θα συνεργαστούν στην εφαρμογή κοινού προγράμματος για την αντιμετώπιση φυσικών κατασκευών και άλλων κρίσεων. Όπως ανέφερε, σε παρουσίαση του προγράμματος στην Στρούμιτσα, η κα Pop-Ivanova Ilieva από το Κέντρο Ανάπτυξης της Νοτιανατολικής Περιφέρειας της Βόρειας Μακεδονίας, προβλέπεται ο σχεδιασμός και η κατασκευή κοντέινερ με τον πλέον σύγχρονο εξοπλισμό επικοινωνίας, που θα λειτουργεί ως Κέντρο Ελέγχου, Διοίκησης, Υπολογιστών και Επικοινωνίας, που θα επιτρέψει τη βελτίωση της ποιότητας της δημόσιας διοίκησης και άλλων υπηρεσιών στη διαχείριση των φυσικών καταστροφών και άλλων κρίσεων στην διασυνοριακή περιοχή. Υπό συνθήκες κρίσης, όταν όλες οι τηλεπικοινωνίες, το διαδίκτυο και οι ραδιοφωνικές συνδέσεις θα έχουν διακοπεί, αυτό το κοντέινερ θα προσφέρει στήριξη με τον εξοπλισμό που θα έχει ενσωματωθεί σε αυτό. Επίσης, στο πλαίσιο του προγράμματος θα διανεμηθούν διαφημιστικές αφίσες σε δημόσια κτίρια, σχολεία και μέσω αυτών θα δοθούν οδηγίες για το πώς θα ενεργήσει κανείς σε συνθήκες φυσικών καταστροφών και άλλων κρίσεων. Τα κοντέινερ θα τοποθετηθούν και στις δύο πλευρές των συνόρων, ειδικότερα ένα στην επικράτεια της Βόρειας Μακεδονίας και δύο στην ελληνική επικράτεια. Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος ανέρχεται στα 905.553

ευρώ και το πρόγραμμα θα πρέπει να υλοποιηθεί μέχρι τον Ιούλιο 2020. Εταίροι του Κέντρου Ανάπτυξης της Νοτιοανατολικής Περιφέρειας της Βόρειας Μακεδονίας στην υλοποίηση του προγράμματος, είναι το Διεθνές Ελληνικό Πανεπιστήμιο, το Υπουργείο Εσωτερικών, Τμήμα Μακεδονίας-Θράκης, η Ελληνική Ομάδα Διάσωσης από τη Θεσσαλονίκη και το Κέντρο Διαχείρισης Κρίσεων της Βόρειας Μακεδονίας.

-ANGJUSEV: Περί σταθμού κατασκευής αποβλήτων στα Σκόπια

Στη Σύνοδο Κορυφής των Δυτικών Βαλκανίων, που διοργάνωσε το «Economist» στα Σκόπια την Τρίτη 1.10.2019, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) δεσμεύτηκε να χορηγήσει 10 εκατ. ευρώ, που αποτελεί μόνο ένα μέρος των απαιτούμενων 125 ή 135 εκατ. ευρώ για την κατασκευή σταθμού επεξεργασίας αποβλήτων στα Σκόπια. Σύμφωνα με δηλώσεις του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης αρμόδιου οικονομικών υποθέσεων κ. Koco Angjusev, έχει ήδη συνταχθεί η τεχνική τεκμηρίωση για την κατασκευή του σταθμού επεξεργασίας αποβλήτων και έχει ολοκληρωθεί η μελέτη σκοπιμότητας. Εν τούτοις, κ. Angjusev επεσήμανε ότι, εκτός από την απόφαση για τον τρόπο κατασκευής του σταθμού επεξεργασίας αποβλήτων, θα πρέπει να απαντηθεί και το ερώτημα πώς να ανακατασκευασθεί το δίκτυο αποχέτευσης στα Σκόπια. Η διαδικασία υποβολής προσφορών αναμένεται να ανακοινωθεί μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους ή στις αρχές του επόμενου, με ορίζοντα υλοποίησης του έργου τα επόμενα δύο χρόνια. Ο κ. Angjusev δήλωσε ότι, σταθμοί επεξεργασίας αποβλήτων θα κατασκευαστούν σε όλους τους Δήμους της χώρας.

-33 οικολογικά λεωφορεία σε κυκλοφορία στα Σκόπια

Σύμφωνα με τον εδώ τύπο, οι Αρχές της πόλης των Σκοπίων υπέγραψαν στις 25.9.2019 συμβόλαιο με την εταιρεία «MAN» για την αγορά 33 οικολογικών λεωφορείων. 21 λεωφορεία με χωρητικότητα 85 επιβατών και 12 λεωφορεία χωρητικότητας 150 επιβατών θα κυκλοφορούν στους δρόμους των Σκοπίων το αργότερο έως τον Απρίλιο του 2020. Όπως δήλωσε ο Δήμαρχος κ. Petre Shilegon, τα λεωφορεία των οποίων ο κινητήρας λειτουργεί με αέριο θα συμβάλουν σημαντικά στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα Σκόπια, καθώς τα παλαιότερα λεωφορεία λειτουργούσαν με ντίζελ. Ανέφερε ότι, ένα οικολογικό λεωφορείο εξοικονομεί μέχρι και 25.000 ευρώ για καύσιμα, προσθέτοντας ότι η αγορά των λεωφορείων θα κοστίσει 9,5 εκατ. ευρώ.

-Προσωρινή παύση λειτουργίας της “ArcelorMittal” εξαιτίας περιβαλλοντικού συμβάντος

Η κρατική επιθεώρηση περιβάλλοντος (SEI) αποφάσισε να διακόψει προσωρινά την μονάδα παραγωγής της “ArcelorMittal”, η οποία λόγω δυσλειτουργίας απέρριψε βιομηχανικά απόβλητα (σιδήρου και όξινο μίγμα) στο Βαρδάρη ποταμό (Vardar). Οι ερευνητές δεν έχουν ακόμη πληροφορίες σχετικά με το μέγεθος της περιβαλλοντικής ζημίας στον ποταμό. Όπως αναφέρθηκε στον τηλεοπτικό σταθμό TV Telma απαγορεύθηκε η λειτουργία του “ArcelorMittal” για τρεις μήνες, έως ότου εξαλειφθεί το πρόβλημα, προσθέτοντας ότι το “ArcelorMittal” αντιμετωπίζει πρόστιμο έως 100.000 ευρώ λόγω του περιβαλλοντικού συμβάντος.

-Απαγόρευση κατασκευών σε απόσταση 50 μέτρων περιμετρικά της λίμνης Αχρίδας

Σύμφωνα με το προκαταρκτικό σχέδιο για τη διαχείριση της περιοχής της Αχρίδας, κανένας δεν θα μπορεί να κατασκευάσει οτιδήποτε σε απόσταση 50 μέτρων γύρω από τη λίμνη της Αχρίδας έξω από τις αστικές περιοχές. Η κατασκευή κατά μήκος της όχθης της λίμνης της Αχρίδας και της Στρούγκα στην Βόρεια Μακεδονία θα παρακολουθείται στενά. Ο Υπουργός Διασποράς κ. Edmond Ademi δήλωσε ότι ελπίζει ότι κατά τη σύνοδο κορυφής στην Κίνα, τον Ιούλιο 2020, η Βόρεια Μακεδονία θα διατηρήσει το καθεστώς της λίμνης της Αχρίδας ως προστατευόμενης από την UNESCO παγκόσμιας φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

1.8 Τομέας Τουρισμού

-Στοιχεία για τον τουρισμό στη Βόρεια Μακεδονία, Αύγουστος 2019

Σύμφωνα με την Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, ο συνολικός αριθμός των τουριστών τον Αύγουστο του 2019 ήταν 216.321, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων από τους τουρίστες ήταν 904.740. Ο αριθμός των τουριστών τον Αύγουστο του 2019, σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2018, αυξήθηκε κατά 2,2%, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων αυξήθηκε κατά 2,6%. Ο αριθμός των εγχώριων τουριστών τον Αύγουστο του 2019, σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2018, αυξήθηκε κατά 0,1%, ενώ ο αριθμός των ξένων τουριστών αυξήθηκε κατά 7,4%. Την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2019, ο αριθμός των τουριστών αυξήθηκε κατά 2,1% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο: ο αριθμός των εγχώριων τουριστών αυξήθηκε κατά 1,3%, ενώ ο αριθμός των ξένων τουριστών αυξήθηκε κατά 2,7%. Την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2019, ο

συνολικός αριθμός των διανυκτερεύσεων αυξήθηκε κατά 1,5%, ο αριθμός των διανυκτερεύσεων των εγχώριων τουριστών αυξήθηκε κατά 0,3%, ενώ οι διανυκτερεύσεις ξένων τουριστών αυξήθηκαν κατά 3,2%.

-Τουριστικές ροές στη Βόρεια Μακεδονία, Ιανουαρίου – Αυγούστου 2019

Από τον Ιανουάριο έως τον Αύγουστο του 2019, η Βόρεια Μακεδονία φιλοξένησε 510.000 εγχώριους και ξένους τουρίστες, οι οποίοι είναι κατά 20.000 περισσότεροι σε σχέση με πέρυσι. Οι ενώσεις ταξιδιών αναφέρουν ότι παρά τη θετική αυτή τάση, η νομοθεσία πρέπει να αλλάξει για να απλοποιήσει τις πολύπλοκες διοικητικές διαδικασίες για τη λειτουργία μιας επιχείρησης στον τομέα αυτό.

1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών (22.10.2019)

Σημειώνεται ότι στις 22 Οκτωβρίου τ.ε. το Γραφείο ΟΕΥ-Σκοπίων εξέδωσε νέο δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών, το οποίο είναι διαθέσιμο στη διαδικτυακή πύλη AGORA, στον ακόλουθο σύνδεσμο: <http://agora.mfa.gr/inf/files/TENDERS%20Oct%202019%20mk.pdf>

-Δείκτες κύκλου εργασιών στις υπηρεσίες, β' τρίμηνο 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο κύκλος εργασιών από τις πωλήσεις υπηρεσιών κατά το β' τρίμηνο 2019 ήταν υψηλότερος από το β' τρίμηνο 2018, κατά το 1,9%. Το β' τρίμηνο 2019, η μεγαλύτερη αύξηση των υπηρεσιών κύκλου εργασιών, σε σχέση με το β' τρίμηνο 2018, αφορούσε δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων (κατά 58,7%) και υπηρεσίες κτιρίων και τοπίων (κατά 21,5%). Η μεγαλύτερη μείωση παρατηρήθηκε στην επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη (κατά 32,5%).

-Κατάλογοι μεγαλύτερων και πιο κερδοφόρων επιχειρήσεων στη Βόρεια Μακεδονία: Ισχυρή ελληνική παρουσία

Το Κέντρο Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων Σκοπίων (Euro Business Center Skopje) εξέδωσε προσφάτως τον κατάλογο των διακοσίων (200) μεγαλύτερων επιχειρήσεων στη Βόρεια Μακεδονία, για το 2018 στον οποίο περιλαμβάνονται οχτώ (8) επιχειρήσεις ελληνικών ή μεικτών συμφερόντων. Συγκεκριμένα, ως προς τον κύκλο εργασιών, καταγράφονται οι εταιρείες: "ΟΚΤΑ" (του ομίλου ΕΛΠΕ, 2η), "EDS" (πάροχος ηλεκτρικής ενέργειας - της ΔΕΗ, 28η), "Veropoulos Doel" (29η), "Dojran Steel" (του ομίλου ΣΙΔΕΝΟΡ, 30η), "USJE" (του ομίλου ΤΙΤΑΝ, 33η), "Pivara Skopje" (Coca Cola HBC – Heineken, 36η), "Mermeren Kombinat" (Παυλίδης Μάρμαρα - Γρανίτες, 67η) και "Zito Luks" (Elbisco, 152η).

Όσον αφορά στην κερδοφορία, περιλαμβάνονται οι εταιρείες: "Mermeren Kombinat" (8η), "USJE" (11η), "Pivara Skopje" (12η) και "Veropoulos" (19η), "AKTOR" (73η) και "Sarantis" (διανομή καλλυντικών, 176η).

Πέραν των ελληνικών επιχειρήσεων, στην 1η θέση της κατάταξης ως προς τον κύκλο εργασιών και 2η ως προς την κερδοφορία βρίσκεται η βρετανικών συμφερόντων "Johnson Matthey", εταιρεία κατασκευής καταλυτών. Την 3η, 4η και 5η θέση ως προς τον κύκλο εργασιών καταλαμβάνουν αντίστοιχα οι "EVN", εταιρεία διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, η "Makretrol", η μεγαλύτερη εταιρεία λιανικής πώλησης καυσίμων και η "AD ESM", παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας. Ως προς την κερδοφορία, στην 1η θέση βρίσκεται η "TE-TO AD", εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και ακολουθούν στην 3η, 4η και 5η θέση αντίστοιχα οι SASA, βιομηχανία μη σιδηρούχων μετάλλων, "JP ZA Drzavni Patista", που δραστηριοποιείται στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και "AD ESM".

Στον τραπεζικό τομέα, η τράπεζα "Stopanska Bank", θυγατρική της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος, το 2018 κατέλαβε την 1η θέση τόσο ως προς τον κύκλο εργασιών, όσο και ως προς την κερδοφορία σε σύνολο δεκαπέντε (15) τραπεζών στα Σκόπια. Έπονται, ως προς τον κύκλο εργασιών, οι "Komercijalna Bank", "NLB Bank", "HALK Bank" και "Ohridska Bank". Ανάλογη είναι η κατάταξη των τραπεζών και ως προς την κερδοφορία, με τη διαφορά ότι στη 2η θέση είναι η τράπεζα "NLB" και στην 3η θέση η "Komercijalna".

Στην κατηγορία των πενήντα (50) πρώτων ταχύτερα αναπτυσσόμενων εταιρειών, ως προς την κερδοφορία, εμφανίζεται μόνον η εταιρεία "Mermeren Kombinat" στην 34η θέση, ενώ σε βάθος πενταετίας εμφανίζεται μόνο η "AKTOR" στην 38η θέση.

Τέλος, στην κατηγορία μεγέθους βάσει απασχολούμενων, η εταιρεία "Veropoulos" βρίσκεται στην 21η θέση μεταξύ των πρώτων 50 μεγάλων εταιρειών, με 1.043 απασχολούμενους.

Σύμφωνα με το οικονομικό περιοδικό "Capital" του εγχώριου ομίλου "Capital Media Group", μεταξύ των 100 πρώτων μεγαλύτερων εξαγωγέων το 2018 βρίσκονται, ως προς τον κύκλο εργασιών, οχτώ (8) εταιρείες ελληνικών συμφερόντων: "Dojran Steel" (13η), "Okta" (15η), "Mermeren Kombinat" (19η), USJE (22η), "SEKE", που δραστηριοποιείται στον τομέα της καπνοβιομηχανίας (43η), Rontis, φαρμακευτική εταιρεία (52η), "G.S. Textil" (53η) και "Arini Fechn" (73η), που δραστηριοποιούνται στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας. Τομεακά, η "Dojran Steel" κατατάσσεται ως η 3η μεγαλύτερη εταιρεία του χαλυβουργικού τομέα, οι εταιρείες "Mermeren Kombinat" και "USJE" καταγράφονται ως οι δύο μεγαλύτερες στον κατασκευαστικό τομέα, ενώ οι εταιρείες "G.S. Textil" και "Arini Fechn" καταλαμβάνουν την 1η και 5η θέση αντίστοιχα στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας.

-4,1% η ετήσια αύξηση του μέσου μισθού στη Βόρεια Μακεδονία, Ιούνιος 2019

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο μέσος μισθός τον Ιούνιο του 2019 ήταν 25.205 δηνάρια (περίπου 409,5€), ήτοι 4,1% περισσότερο σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2018. Αυτό σημαίνει αύξηση του μέσου μισθού κατά 1.002 δηνάρια (περίπου 16,3€) σε ένα έτος. Ταυτόχρονα, μέσω της αυξημένης κρατικής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις, υπάρχει αύξηση των μισθών και σε ιδιωτικές εταιρείες, σύμφωνα με δηλώσεις του κυβερνώντος κόμματος SDSM.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-17^η θέση η Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας στο Doing Business 2020 της Παγκόσμιας Τράπεζας

Η Βόρεια Μακεδονία έπεσε επτά θέσεις, από τη 10η θέση πέρυσι στην 17η, στην έκθεση Doing Business 2020 της Παγκόσμιας Τράπεζας, η οποία κατατάσσει συνολικά 190 χώρες. Παρ' όλα αυτά, εξακολουθεί να καταλαμβάνει την καλύτερη θέση σε σχέση με τις χώρες της ευρύτερης περιοχής.

-Αναθεώρηση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας από το ΔΝΤ στο 3,2%

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) αναθεώρησε, επί τα βελτίω, τον ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας το 2019 στο 3,2%, αναβαθμίζοντας κατά 0,2% την πρόβλεψη του Απριλίου τ.ε.. Επιπλέον, το ΔΝΤ προβλέπει αύξηση 3,4% το 2020 και αύξηση 3,5% μέχρι το 2024. Η έκθεση προβλέπει ότι οι βαλκανικές χώρες με τη μεγαλύτερη ανάπτυξη θα είναι το Κόσσοβο με 4,2%, η Σερβία με 3,5%, και ακολουθούν το Μαυροβούνιο, η Αλβανία και η Κροατία με 3%. Οι προβολές του ρυθμού ανάπτυξης για τις εν λόγω χώρες το 2020 έχουν ως εξής: 4% για το Κόσσοβο και την Αλβανία, 3,5% για τη Σερβία, 2,7% για την Κροατία και 2,5% για το Μαυροβούνιο. Μέχρι το 2024, ο ρυθμός ανάπτυξης στην περιοχή θα ανέλθει στο 4% στη Σερβία, την Αλβανία και το Κοσσυφοπέδιο, στο 3% στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, στο 2,9% στο Μαυροβούνιο και στο 2% στην Κροατία. Γενικότερα, το ΔΝΤ προβλέπει παγκόσμια ανάπτυξη το 2019 στο 3%, με μείωση κατά 0,2 της εκατοστιαίας μονάδας από την πρόβλεψη του Απριλίου τ.ε.

-Εξωτερικό εμπόριο Βορείου Μακεδονίας, Ιανουάριος-Ιούλιος 2019

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2019 ανήλθε σε 228.925.873 χιλιάδες δηνάρια (3.721.772 χιλιάδες ευρώ), παρουσιάζοντας αύξηση 14,5% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Η αξία των εισαγόμενων αγαθών κατά την ίδια περίοδο ήταν 297.259.303 χιλιάδες δηνάρια (4.832.764 χιλιάδες ευρώ), ή 12,0% περισσότερο από την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι. Το εμπορικό έλλειμμα κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2019 ήταν 68.333.430 χιλιάδες δηνάρια (1.110.992 χιλιάδες ευρώ) και η κάλυψη των εισαγωγών από τις εξαγωγές κατά την εξεταζόμενη περίοδο ήταν 77,0%.

Σύμφωνα πάντα με πληροφορίες της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, αναλύοντας το εξωτερικό εμπόριο ανά προϊόν φαίνεται ότι, ως προς τις εξαγωγές της Βορείου Μακεδονίας, τα σημαντικότερα προϊόντα αφορούν: ενισχυμένους καταλύτες με πολύτιμα μέταλλα ή ενώσεις πολύτιμων μετάλλων ως δραστική ουσία, σύνολα καλωδίων ανάφλεξης και άλλα σύνολα καλωδίων των τύπων που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, αεροσκάφη ή πλοία, μέρη καθισμάτων της υποομάδας 821,1 και μηχανοκίνητα οχήματα για μεταφορά 10 ή περισσότερων προσώπων, συμπεριλαμβανομένου του οδηγού, με κινητήρα εσωτερικής καύσης με ανάφλεξη με συμπίεση ντίζελ ή ημι-ντίζελ. Ως προς τις εισαγωγές στη Βόρεια Μακεδονία, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι πλατίνα και κράματα λευκόχρυσου, σε ακατέργαστη μορφή ή σε μορφή σκόνης, πετρελαϊκά έλαια και έλαια από ασφαλτικά

ορυκτά (άλλα από τα ακατέργαστα), άλλα μέταλλα της ομάδας πλατίνας και κράματα αυτών, ακατέργαστα ή σε σκόνη και κεραμικά προϊόντα για εργαστηριακές, χημικές ή άλλες τεχνικές χρήσεις.

Η Βόρεια Μακεδονία προμηθεύεται προϊόντα κατά κύριο λόγο από τις χώρες της Ε.Ε. (28) και των Δυτικών Βαλκανίων, κατά 63,4% και 9,0% αντίστοιχα στο σύνολο των εισαγωγών της, βάσει των προκαταρκτικών στοιχείων για την υπό εξέταση περίοδο. Οι ίδιες ομάδες χωρών είναι και οι βασικές αγορές για τη διάθεση των προϊόντων της, κατά 82,1% και 11,0% αντίστοιχα, στο σύνολο των εξαγωγών της για την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2019.

Την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2019, σύμφωνα με το συνολικό όγκο εξωτερικού εμπορίου, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας ήταν η Γερμανία (με μερίδιο 27,8%), η Μεγάλη Βρετανία (με μερίδιο 8,1%), η Ελλάδα (με μερίδιο 5,9%), η Σερβία (με μερίδιο 5,6%) και η Ιταλία (με μερίδιο 4,5%).

-Διμερές εμπόριο Ελλάδος- Βόρειας Μακεδονίας, Ιανουάριος-Ιούλιος 2019

Ως προς το διμερές εμπόριο Ελλάδος-Βορείου Μακεδονίας, ο όγκος εμπορίου την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2019 έφθασε τα 31.136.219 χιλ. δηνάρια (506.215 χιλ. ευρώ), με μερίδιο σχεδόν 6% επί του συνολικού όγκου εξωτερικού εμπορίου, παρουσιάζοντας αύξηση 3,6%, σε σχέση με την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2018. Το σύνολο των εισαγωγών ελληνικών προϊόντων στη Βόρεια Μακεδονία, την υπό εξέταση περίοδο, ήταν 24.084.015 χιλ. δηνάρια (391.562 χιλ. ευρώ), εμφανίζοντας ετήσια αύξηση 5,8%, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι. Οι εξαγωγές προϊόντων της Βορείου Μακεδονίας στην Ελλάδα έφθασαν τα 7.052.203 χιλ. δηνάρια (114.653 χιλ. ευρώ) παρουσιάζοντας μείωση 3,5% σε σχέση με πέρυσι. Το εμπορικό ισοζύγιο παρέμεινε πλεονασματικό υπέρ της Ελλάδας, με πλεόνασμα 1.7031.812 χιλ. δηνάρια, ήτοι 276.909 χιλ. ευρώ.

Η Ελλάδα εξαγει στη Βόρεια Μακεδονία πετρελαϊκά προϊόντα, ελαφρά λάδια και παρασκευάσματα, προϊόντα σιδήρου και χάλυβα, υφάσματα, τρόφιμα (ελιές, πορτοκάλια κλπ) κ.α. Σημειώνεται δε ότι, κατά την υπό εξέταση περίοδο, τα ελληνικά προϊόντα κατέλαβαν το 8,1% της εδώ αγοράς επί του συνόλου των εισαγωγών στη Βόρεια Μακεδονία. Η χώρα μας διατήρησε, κατά την υπό εξέταση περίοδο, σημαντική θέση μεταξύ των εμπορικών εταίρων και χωρών προμηθευτών της Βορείου Μακεδονίας (στην 3^η θέση, βάσει του όγκου εμπορίου), βελτιώνοντας εν γένει τα ποσοστά του διμερούς εμπορίου με τη γείτονα χώρα.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Δημιουργία “Mini Schengen” στα Δυτικά Βαλκάνια επιδιώκουν Σερβία, Αλβανία & Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με τα εδώ μέσα μαζικής ενημέρωσης, ο Πρόεδρος της Σερβίας Αλεξάνταρ Βούτσιτς και οι Πρωθυπουργοί της Αλβανίας και της Βόρειας Μακεδονίας κ.κ. Έντι Ράμα και Ζόραν Ζαγιέφ συναντήθηκαν σε τριμερή συνάντηση στη πόλη Νόβι Σαντ της Σερβίας, όπου συνυπέγραψαν, στις 9.10.2019, Κοινή δήλωση για την καθιέρωση της ελεύθερης κυκλοφορίας προσώπων, αγαθών, υπηρεσιών και κεφαλαίων στα Δυτικά Βαλκάνια. Οι τρεις ηγέτες δεσμεύτηκαν να εργαστούν για τη βελτίωση της περιφερειακής συνεργασίας, με στόχο την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Οι ηγέτες των τριών χωρών κάλεσαν και τα υπόλοιπα μέλη των «Δυτικών Βαλκανικών» τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, το Μαυροβούνιο και το Κόσσοβο να συμμετάσχουν και αυτά στη Συμφωνία, που αποκαλούν «Μικρή Σένγκεν». Όπως ανέφεραν οι ηγέτες των τριών χωρών ως πρώτο βήμα, θα πρέπει να εξαλείψουν τους συνοριακούς ελέγχους και άλλα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία εντός της περιοχής το συντομότερο δυνατόν και όχι αργότερα από το 2021. Στο πλαίσιο αυτό οι άνθρωποι θα μπορούν να ταξιδεύουν σε ολόκληρη την περιοχή απλώς με ένα έγκυρο εθνικό δελτίο ταυτότητας και θα μπορούν να εργαστούν οπουδήποτε στην περιοχή εφόσον διαθέτουν τα προσόντα τα οποία αναγνωρίζει έστω μια από τις εν λόγω χώρες. Υπ; αυτή την έννοια, τα διπλώματα πρέπει να αναγνωρίζονται σε όλη την περιοχή. Επίσης, μεταξύ των στόχων είναι να ενταθεί η συνεργασία ενάντια στο διεθνές οργανωμένο έγκλημα και δεσμεύτηκαν να συνδράμουν ο ένας τον άλλο στην αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων όπως οι φυσικές καταστροφές. Οι υπογράφωντες εξέφρασαν την ετοιμότητά τους να «ενισχύσουν την περιφερειακή συνεργασία για να δημιουργήσουν οικονομική ανάπτυξη, να μειώσουν την ανεργία, να καταπολεμήσουν την παράνομη μετανάστευση, να καταπολεμήσουν το διεθνές οργανωμένο έγκλημα, να βελτιώσουν την κοινωνική ευημερία των πολιτών και να αυξήσουν το εμπόριο, τις επενδύσεις και την απασχόληση.»

-CEFTA: Περιφερειακή συνεργασία για την διευκόλυνση του εμπορίου και την απλοποίηση των τελωνειακών διαδικασιών

Εκπρόσωποι των τελωνειακών αρχών των κρατών μελών της CEFTA παραβρέθηκαν σε ένα διήμερο εργαστήριο στην Αχρίδα για την προετοιμασία περιφερειακής στρατηγικής διαχείρισης κινδύνων. Ο Διευθυντής της Τελωνειακής Διοίκησης της Βόρεια Μακεδονίας, κ. Gjoko Tanasoski, δήλωσε ότι η περιφερειακή στρατηγική διαχείρισης κινδύνων είναι πολύ σημαντικό εργαλείο και από τις θεμελιώδεις απαιτήσεις της Διαδικασίας του Βερολίνου. Σε αυτό το πλαίσιο, το εργαστήριο παρουσίασε το σχέδιο της περιφερειακής στρατηγικής διαχείρισης κινδύνων, που αποτελεί τη βάση για τη μελλοντική συνεργασία μεταξύ των τελωνειακών διοικήσεων της περιοχής, το αναμενόμενο τελικό αποτέλεσμα του οποίου είναι η δημιουργία κοινών χαρτοφυλακίων και η διευκόλυνση του εμπορίου. Σύμφωνα με δηλώσεις του κ. Tanasoski, η συνεργασία στον τομέα αυτό θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα των οικονομικών φορέων και θα τους βοηθήσει να εδραιώσουν τις θέσεις τους στην περιφερειακή αλυσίδα εφοδιασμού. Μιλώντας για τους ίδιους τους κινδύνους, δήλωσε ότι σχετίζονται στενά με τη σοβαρότητα των φυσικών ελέγχων και ελέγχων εγγράφων, οι οποίοι πρέπει να περιοριστούν στο ελάχιστο. Αυτό σημαίνει τον έλεγχο των εμπορευμάτων υψηλού κινδύνου (ADR) και την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων χαμηλού κινδύνου, διευκολύνοντας έτσι τη ροή επιβατών και εμπορευμάτων μέσω των τελωνειακών υπηρεσιών, δήλωσε ο Tanasoski.

-Αναζήτηση συνεργασίας από Τούρκους παραγωγούς και εμπόρους γεωργικών μηχανημάτων στη Βόρεια Μακεδονία

Το Μεικτό Εμπορικό Επιμελητήριο Βόρειας Μακεδονίας-Τουρκίας (MATTO) συναντήθηκε με αντιπροσωπεία του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της τουρκικής πόλης Zile (Ζήλα), στην οποία αντηλλάγησαν εμπειρίες και κατατέθηκαν ιδέες για τη μελλοντική συνεργασία στον τομέα της γεωργίας. Ο κ. Necati Bice, Πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της Ζήλης, δήλωσε ότι τα θέματα που συζητήθηκαν στη συνεδρίαση περιελάμβαναν την χρήση μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται στη γεωργία, το δυναμικό της Βόρειας Μακεδονίας και τη συνεργασία που μπορούν να δημιουργήσουν οι παραγωγοί και έμποροι από τη Ζήλα στη Βόρεια Μακεδονία. Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος του MATTO, κ. Imer Selmani, δήλωσε ότι η αντιπροσωπεία του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου επισκέφθηκε τη χώρα για να εξετάσει τις δυνατότητες συνεργασίας στη γεωργία, ιδίως όσον αφορά στις μηχανές που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη της γεωργίας. Σύμφωνα με δηλώσεις του τελευταίου υπάρχει δυναμικό στη γεωργία της Βόρειας Μακεδονίας που δεν έχει αξιοποιηθεί πλήρως και υπογράμμισε ότι, στο βαθμό που η Τουρκία διαθέτει μια καλά αναπτυγμένη γεωργία και αποδοτικά γεωργικά μηχανήματα, είναι μια καλή ευκαιρία για τη σύναψη συνεργασίας όχι μόνο μεταξύ των αγροτών αλλά και μεταξύ των επιχειρήσεων, τόσο όσον αφορά στις πωλήσεις αλλά και όσον αφορά στην κοινή παραγωγή και την εξαγωγή προς τρίτες χώρες στα Βαλκάνια και την Ευρώπη.

-Επαναφορά εμπορικών εμποδίων μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Κοσόβου

Το "Εμπορικό Επιμελητήριο του Κοσόβου" (KCC) εξέφρασε πρόσφατα ανησυχία για τη νέα απαγόρευση εξαγωγής κρεάτων και ψαριών από το Κόσσοβο στη Βόρεια Μακεδονία και παρότρυνε τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας του Κοσόβου κ. Endrit Shalja να επιλύσει το πρόβλημα επειγόντως, σύμφωνα με εδώ δημοσιογραφικές πηγές. Το KCC ισχυρίζεται ότι παρόλο που η απόφαση των Αρχών της Βόρειας Μακεδονίας την 1η Ιουνίου τ.ε. για την εισαγωγή κρέατος και ψαριού άρθηκε τον περασμένο μήνα, επαναφέρεται εκ νέου. Το KCC ζήτησε από τον Υπουργό κ. Shalja να λάβει επείγοντα μέτρα αμοιβαιότητας μέχρις ότου επιτευχθεί τελική λύση στο θέμα αυτό.

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Πρόσκληση υποβολής προσφορών για αξιοποίηση κεφαλαίων του IPARD για ανάπτυξη αγροτικών επιχειρήσεων στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Ο Οργανισμός Οικονομικής Υποστήριξης της Γεωργίας και της Αγροτικής Ανάπτυξης της Δημοκρατίας Βόρειας Μακεδονίας ανακοίνωσε πρόσκληση υποβολής αιτήσεων για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας για την Αγροτική Ανάπτυξη (IPARD 2) της ΕΕ 2014-2020. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν αιτήσεις το αργότερο έως τις 19 Νοεμβρίου 2019. Το 75% της οικονομικής βοήθειας για τη διαφοροποίηση των εκμεταλλεύσεων και την ανάπτυξη επιχειρήσεων θα παρασχεθεί από το πρόγραμμα IPARD 2 και το 25% από τον προϋπολογισμό της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας. Το διαθέσιμο χρηματικό ποσό για πραγματοποίηση επενδύσεων στο πλαίσιο αυτού του μέτρου ανέρχεται σε 16,6 εκατ. ευρώ. Το μέτρο αυτό επιτρέπει επένδυση για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων ή έναρξη νέων μονάδων παραγωγής ζυμαρικών, ποτών, αρτοσκευασμάτων και προϊόντων αρτοποιίας, κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, θηραμάτων, ξύλου και ξυλείας, εγκαταστάσεων διαμονής, καθώς και άνοιγμα εστιατορίων που προσφέρουν υπηρεσίες τροφοδοσίας. Το 65% του συνόλου όλων των αποδεκτών επενδυτικών δαπανών επιχορηγείται και έχει εγκριθεί ως μη ανακτήσιμη οικονομική υποστήριξη. Οι ενδιαφερόμενοι δύναται να αρυσθούν τα απαραίτητα έντυπα για την υποβολή αίτησης και το εγχειρίδιο για τους δικαιούχους από τον ιστότοπο του Οργανισμού: www.ipardpa.gov.mk.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Λαχείο για την ευαισθητοποίηση των πολιτών στη δημοσιονομική πειθαρχία “My VAT, My Prize”

Με πρόταση του Υπουργείου Οικονομικών, προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω η δημοσιονομική πειθαρχία και να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των πολιτών για την υποχρεωτική υποβολή και λήψη φορολογικών παραστατικών, η Κυβέρνηση ενέκρινε λαχείο με τίτλο "My VAT, My Prize". Το μέτρο, σύμφωνα με την υπηρεσία Τύπου της κυβέρνησης, θα παράγει πρόσθετα έσοδα για τους πολίτες και θα εφαρμοστεί από την κρατική λαχειοφόρο αγορά της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας ως κρατική εξουσιοδοτημένη εμπορική εταιρεία σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών και το Δημόσιο Φορολογικό Γραφείο.

-Μόνο το 2,6% των γυναικών στη Βόρεια Μακεδονία καταλαμβάνουν διευθυντικές θέσεις.

Όπως δήλωσε η Υπουργός Οικονομικών κα Nina Angelovska στην ομάδα "Smart Economy of Gender" στις ετήσιες συνεδριάσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στην Ουάσιγκτον, η εξασφάλιση ότι οι γυναίκες συμμετέχουν πιο ενεργά στον επιχειρηματικό τομέα και ότι θα καταλαμβάνουν διευθυντικές θέσεις θα συμβάλει στην ταχύτερη οικονομική και βιώσιμη ανάπτυξη. Προς το παρόν στη Βόρεια Μακεδονία οι γυναίκες καταλαμβάνουν μόλις το 2,6% των διευθυντικών θέσεων.

-Ο χαμηλότερος κατώτατος μισθός στην περιοχή καταβάλλεται στη Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με εδώ αρθρογραφία, από τις χώρες της περιοχής, ο χαμηλότερος κατώτατος μισθός, ύψους 203 ευρώ, καταβάλλεται στη Βόρεια Μακεδονία. Ακολουθούν η Βοσνία και Ερζεγοβίνη με 208 ευρώ, η Αλβανία με 211 ευρώ, το Μαυροβούνιο με 222 ευρώ, και η Σερβία με 230 ευρώ. Στην Κροατία και τη Σλοβενία, ο ελάχιστος μισθός είναι 405 και 667 ευρώ αντίστοιχα.

6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις

-Συνέδριο του Economist με τίτλο «Western Balkans Summit» Σκόπια 1.10.2019

Πραγματοποιήθηκε στα Σκόπια την 1.10.2019, συνέδριο του περιοδικού "The Economist", το οποίο διοργανώθηκε από την ελληνική εταιρεία "hazlis & rivas", αρμόδια για τη διοργάνωση συνεδρίων του περιοδικού σε Κύπρο, Μάλτα και Ν.Α. Ευρώπη. Στο συνέδριο, με θέμα: "Western Balkan Summit – Reinforcing the momentum for European Intergration", συμμετείχαν ο πρώην Πρωθυπουργός και αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. Αλέξης Τσίπρας και ο Αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Δημήτρης Παπαδημούλης. Συμμετείχαν επίσης οι κ.κ. Αθανάσιος Σαββάκης, Πρόεδρος του Συνδέσμου Βιομηχανιών

Ελλάδος, Σωτήριος Θεοφάνης, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος του ΟΛΘ, Δήμητρα Κοκκίνου, Διευθύνουσα Σύμβουλος της Εταιρείας Recycle Greece, καθώς επίσης ο Όθωνας Αναστασάκης, Διευθυντής Σπουδών Ν.Α. Ευρώπης του Πανεπιστημίου Οξφόρδης. Από την Βόρεια Μακεδονία, έλαβαν μέρος ο Πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας κ. Zoran Zaev, ο αρμόδιος για θέματα ΕΕ Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Bujar Osmani, ο αρμόδιος για την οικονομία Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Koco Angjushev και ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Nikola Dimitrov. Παρέστησαν επίσης μέλη της Κυβέρνησης, όπως μεταξύ άλλων ο Υπουργός Μεταφορών κ. Gorn Sugarevski, η Υπουργός Δικαιοσύνης κα Renata Deskoska κ.α.. Μετείχαν επίσης ο κ. Wess Mitchell, πρώην Βοηθός Υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ αρμόδιος για ευρωπαϊκές και ευρασιατικές υποθέσεις, ο κ. Martin Schultz, πρώην Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο κ. Guy Verhofstadt, πρώην Πρωθυπουργός του Βελγίου, ο κ. Nemanja Stevanovic, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εξωτερικών της Σερβίας, ο κ. Tacan Ildem, Βοηθός Γενικός Γραμματέας του NATO, και η Πρέσβης των ΗΠΑ στα Σκόπια κ. Kate Marie Byrnes. Το συνέδριο είχε σημαντική επιτυχία από πλευράς συμμετοχής και προβλήθηκε εκτενώς στο τύπο και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

-PICARD 14^ο Τελωνειακό Συνέδριο του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων, Σκόπια 22-24.10. 2019

Πραγματοποιήθηκε στα Σκόπια, από 22 έως 24 Οκτωβρίου 2019, το 14^ο Συνέδριο PICARD του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων (WCO), η οποία διεξήχθη σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών και την τελωνειακή διοίκηση της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας. Στο συνέδριο συμμετείχαν περίπου 200 διεθνείς παράγοντες, από 60 χώρες, μεταξύ των οποίων τελωνειακοί εμπειρογνώμονες, καθηγητές, σύμβουλοι, εκπρόσωποι της διπλωματικής και επιχειρηματικής κοινότητας, δημοσιογράφοι κλπ. Τις εργασίες του συνεδρίου άνοιξαν ο Πρωθυπουργός της χώρας κ. Zoran Zaev, ο Διευθυντής της Τελωνειακής Διοίκησης κ. Gjoko Tanasoski, ο Γενικός Γραμματέας του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων κ. Kupio Mikuria και η Διευθύντρια της Κορεατικής Τελωνειακής Υπηρεσίας κα Anna Shaw. Οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να παρουσιάσουν και να συζητήσουν θέματα σχετικά με τα «έξυπνα σύνορα για απρόσκοπτο εμπόριο, ταξίδια και μεταφορές», αναγνωρίζοντας τη σημασία της ταχείας κυκλοφορίας αγαθών, ανθρώπων και μέσων μεταφοράς μέσω συνόρων. Στο πλαίσιο της ημερήσιας διάταξης του συνεδρίου συζητήθηκε ευρύς κατάλογος θεμάτων, όπως μεταξύ άλλων: ο συντονισμός και η συνεργασία στα σύνορα · το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο · οι ειδικές οικονομικές ζώνες · η τεχνολογία στα σύνορα και η υπεροχή του προστατευτισμού.

-Διεθνής Εμπορική Έκθεση για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη διαχείριση υδάτων και στερεών αποβλήτων στη Βόρεια Μακεδονία (RENEXPO®, Σκόπια, 3-4 Δεκεμβρίου 2019)

Η διεθνής εμπορική έκθεση RENEXPO® (<http://www.renexpo-nmk.com>), πρόκειται να πραγματοποιηθεί, στις 3 και 4 Δεκεμβρίου 2019, στο Ξενοδοχείο Aleksandar Palace στα Σκόπια. Απευθύνεται σε επιχειρήσεις, διεθνείς οργανισμούς, διαμορφωτές κοινής γνώμης και υπεύθυνους λήψης αποφάσεων, ειδικούς για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, διαχείριση υδάτων και στερεών αποβλήτων, τοπικής και διεθνούς εμβέλειας. Η RENEXPO® φιλοδοξεί να αποτελέσει πλατφόρμα δικτύωσης και συνάντησης ειδικών και επαγγελματιών διεθνούς εμβέλειας από την περιοχή, ανταλλαγής πληροφοριών και τεχνογνωσίας για τις τελευταίες τεχνολογίες στους τομείς προστασίας του περιβάλλοντος, της ενεργειακής απόδοσης, των υδάτων, των ΑΠΕ και της καινοτομίας. Βασικός στόχος είναι να προσελκύσει ανάδοχους έργων (project owners) από την περιοχή και δυνητικούς επενδυτές από τα ευρωπαϊκά κράτη, προσβλέποντας παράλληλα στη μεταφορά καλών πρακτικών από και προς την αγορά της Βόρειας Μακεδονίας. Η Έκθεση αναμένεται να φιλοξενήσει 60 εκθέτες και περί τους 400 συμμετέχοντες, ενώ η επισκεψιμότητα υπολογίζεται στα 1.200 άτομα. Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα είναι η πρωτοβουλία μιας νέας διαδικτυακής υπηρεσίας για τους επενδυτές, που εγκαινιάζει η διοργανώτρια εταιρεία REECO® (REECO INTERNATIONAL DOO, <http://reeco.eu/>) και αφορά σε διαδικτυακή πλατφόρμα συνάντησης επενδυτών (web based Investors lounge). Σε αυτή θα παρέχονται πληροφορίες για επενδυτικά έργα, τόσο από τη Βόρεια Μακεδονία, όσο και από την Βοσνία-Ερζεγοβίνη, το Μαυροβούνιο και τη Σερβία, στον τομέα των ΑΠΕ και της ενεργειακής απόδοσης, που βρίσκονται σε διάφορα στάδια ανάπτυξης ή είναι ώριμα και αναζητούν επενδυτές.

Η Προϊσταμένη

Παγώνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄